

Први потпредседник Владе и министар спољних послова Ивица Дачић данас је у Палати Уједињених нација у Женеви свечано отворио изложбу под називом „Јован Дучић – српски писац и дипломата“.

У присуству генералног директора Канцеларије Уједињених нација у Женеви Michaela Møllera који је поздравио скуп, затим представника Града Женеве, бројних званица из дипломатског кора, представника међународних организација, угледних Швајцараца и припадника српске дијаспоре, министар Дачић је указао на значај Јована Дучића у српској и југословенској дипломатији и месту које овај великан заузима у српској књижевности. Подсећајући да је Јован Дучић у својој богатој дипломатској каријери, дугој преко 30 година, службовао у 9 земаља у 13 дипломатских мисија, те да је био први дипломата са звањем амбасадора у историји југословенске дипломатије, министар је напоменуо да је Јован Дучић оставио неизбрисиве трагове у нашој дипломатији и културној баштини.

Овом изложбом, коју су заједнички организовали Стална мисија Републике Србије при Уједињеним нацијама у Женеви и Амбасада Републике Србије у Швајцарској Конфедерацији, започиње обележавање стогодишњице оснивања Друштва народа, а Србији је припала част да данашњим сећањем на Јована Дучића отвори циклус манифестација у Палати нација под називом „Сто година мултилатерализма у Женеви“.

Изложба обухвата низ докумената и фотографија Јована Дучића, који се чувају у Архиву Југославије, Архиву Србије и Библиотеци Јована Дучића у Требињу, као и оригинална документа са Дучићевим потписом из Архива Канцеларије Уједињених нација у Женеви. Изложба траје до 15. марта, а већ на самом отварању за њу је показано значајно интересовање, о чему сведочи велики број посетилаца.

У наставку је интегрална верзија говора министра Дачића:

„Уважени посетиоци,
Ваше екселенције,

Поштовани грађани Женеве,
Драги пријатељи,

Част ми је и задовољство што вам се обраћам поводом отварања ове значајне изложбе и изражавам топлу захвалност свима који су дали допринос њеној реализацији.

Јован Дучић је био истакнути српски и југословенски писац, песник и дипломата. Историчари књижевности, критичари и најшира публика сматрају га једним од најзначајнијих песника-лиричара српског модернизма. Књижевни опус Јована Дучића познат је и признат у Европи, а он несумњиво представља једну од најистакнутијих српских песничких фигура 20. века. Његова поезија плени дубином и осећајем за најтананије људске емоције: љубав, бол, срећу, смрт, самоћу и пролазност. Позната су и високо цењена и његова прозна дела: литерарни есеји и студије о писцима као и писма из Швајцарске, Грчке, Египта, Француске, Шпаније, обједињена у збирци „Градови и Химере“. Његово прозно дело "Благо цара Радована - Књига мудрости" једно је од најчитанијих дела српске књижевности и представља ризницу поетичних филозофских разматрања о судбинским темама које заокупљају сваког човека.

Јован Дучић је ушао у дипломатску службу као већ признати песник, са дипломом швајцарског факултета и знањем више страних језика. Припадао је популарној генерацији песника дипломата, на које смо и данас поносни – и као поклоници њихове литературе и као настављачи једне сјајне дипломатске традиције, коју су и они градили. Уз Јована Дучића, међу књижевним великанима у редовима наше дипломатије били су и Милош Црњански, Растко Петровић, Милан Ракић, као и нобеловац Иво Андрић.

Овде у Женеви, Јован Дучић боравио је од 1899. до 1906. године када је и дипломирао на Филозофско-социолошком факултету. Годину дана касније, уз помоћ истакнутих српских интелектуалаца тог времена Јована Скерлића и Слободана Јовановића, био је примљен у Министарство иностраних дела Краљевине Србије. Каријеру је почео од најнижег звања – писара да би постепено напредовао, достигавши врх дипломатске лествице када је постао први амбасадор у дипломатској историји Краљевине Југославије. Дипломатску каријеру дугу више од тридесет година Јован Дучић провео је у девет држава, службујући од Софије, Атине, Мадрида, Рима, до Женеве у којој борави 1925. године као Стални делегат, затим Каира, Будимпеште, Букурешта и Лисабона.

Приступ свим европским дворовима и светским дипломатским круговима, омогућавао му је да о политичким дешавањима редовно извештава власти у Београду. У времену без савремених средстава комуникација, посао дипломате је био и тежи и захтевнији. Дучић је био прави професионалац, доследно је заступао ставове своје државе и борио се за њен што бољи статус у свету.

Дучић је иза себе оставио драгоцене забелешке, студије, анализе, значајне за нашу и међународну дипломатију. Један је од ретких српских дипломата који је оставио јединствена виђења појединих политичких личности, дао је портрете бугарског краља Фердинанда Кобуршког, египатског краља Фуада, италијанског краља Емануела и многих других. Писао је много и о појединим народима и личностима, давао оцене, предвиђања, изузетне анализе стања у Европи, о Малој Антанти, Балкану, немачко-италијанским

односима, југословенско-италијанским односима...

Живот Јована Дучића, песника и дипломате, оставио је неизбрисиве трагове како у дипломатији, тако и у књижевности, а његово наслеђе духовно баштинимо и данас. Сам Дучић је пред крај живота, осврћући се на оно што је иза њега, рекао:

„Не смем ни да се сетим шта сам све видео, доживео, сазнао, прихватио или одбацио за толико времена вечног неспокојства и вечног трагања за новим ... лично сам доживео, колико и цела једна династија, по највећим градовима, највишим друштвима, највећим универзитетима, музејима, библиотекама, галеријама... ”

Уверен сам, даме и господо, да ћемо уживати у овој сјајној изложби, која нам пружа прилику да се боље упознамо са Јованом Дучићем – дипломатом, оном страном ове велике личности која је мање позната од његовог литерарног наслеђа. Песник и дипломата Јован Дучић је говорио – „Велика је несрећа кад човек не зна шта хоће, а права катастрофа кад не зна шта може"! Пред нама је изложба сећања на великог српског и европског мислиоца и дипломату, који је, на срећу, добро знао и шта хоће и шта може, на чему му, као народ, дугујемо поштовање и вечно сећање.

Хвала вам!"

